

Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25.06.2015, sp. zn. 1 VSOL 643/2015, ECLI:CZ:VSOL:2015:1.VSOL.643.2015.1

Číslo: 32/2016

Právní věta: Účinky rozhodnutí, které insolvenční soud nevydal po jednání (§ 89 odst. 2 insolvenčního zákona), nastávají až zveřejněním jeho úplného znění v insolvenčním rejstříku.

Soud: Vrchní soud v Olomouci

Datum rozhodnutí: 25.06.2015

Spisová značka: 1 VSOL 643/2015

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Insolvence, Insolvenční rejstřík

Předpisy: § 156 odst. 2 o. s. ř.
§ 167 odst. 2 o. s. ř.
§ 89 odst. 3 IZ

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Olomouci k odvolání věřitele č. 48 změnil usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 24. 4. 2015, sp. zn. KSBR 31 INS 26953/2013, tak, že přihláška pohledávky tohoto věřitele se neodmítá a jeho účast v insolvenčním řízení nekončí.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Usnesením ze dne 24. 4. 2015, č. j. KSBR 31 INS 26953/2013-P48-2, Krajský soud v Brně odmítl podle ustanovení § 185 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (dále jen „IZ“), přihlášku pohledávky č. 48 – věřitele Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, a deklaroval, že právní mocí tohoto usnesení účast tohoto věřitele v insolvenčním řízení končí. V odůvodnění uvedl, že usnesením ze dne 3. 2. 2015, č. j. KSBR 31 INS 26953/2013-A-1 soud zjistil úpadek dlužníka a současně vyzval věřitele, kteří u soudu dosud nepřihlásili své pohledávky, aby tak učinili ve lhůtě dvou měsíců ode dne zveřejnění tohoto usnesení v insolvenčním rejstříku. Toto usnesení bylo v insolvenčním rejstříku zveřejněno dne 3. 2. 2015 v 11:09 hodin a lhůta pro přihlášení pohledávek věřitelů uplynula 3. 4. 2015. Věřitel svoji pohledávku č. 49 přihlásil až podáním ze dne 20. 4. 2015, doručeným insolvenčnímu soudu do datové schránky téhož dne, tedy po uplynutí stanovené lhůty pro

přihlašování pohledávek, a proto byla odmítnuta jako opožděná.

II. Odvolání a vyjádření k němu

2. Proti tomuto rozhodnutí podal věřitel včas odvolání, ve kterém namítal, že usnesení o úpadku spojené s prohlášením konkursu bylo v insolvenčním rejstříku zveřejněno až dne 31. 3. 2015 ve 12:18 hodin, zatímco 3. 2. 2015 v 11:09 hodin bylo v insolvenčním rejstříku zveřejněno pouze zkrácené znění usnesení ze dne 3. 2. 2015, č. j. KSBR 31 INS 26953/2013-A-46. Zveřejnění události v insolvenčním rejstříku pod označením „zkrácené znění usnesení“ je neurčité, neboť neobsahuje označení rozhodnutí o úpadku, od kterého se odvíjí lhůty k přihlášení pohledávek ve smyslu ust. § 136 IZ. Dále uvedl, že rejstřík je podle ustanovení § 419 odst. 1 IZ informačním systémem veřejné správy a na internetových stránkách ministerstva spravedlnosti je jako součást tohoto informačního systému veřejnosti nabízena webová služba aplikace ISIR, která poskytuje podobné informace jako webové rozhraní aplikace ISIR přizpůsobené pro automatickou strojovou komunikaci. Tato služba je určena pro subjekty, které potřebují automatické zpracování informací. Zveřejněním události pod názvem „Zkrácené znění usnesení“ nemohl odvolatel prostřednictvím automatického vyhledávání zjistit, že bylo rozhodnuto o úpadku dlužníka. V této souvislosti se dovolával judikatury Ústavního soudu a vrchních soudů, které řešily otázku řádného zveřejňování údajů v insolvenčním rejstříku a s tím související počátek běhu lhůt.

3. Rozhodnutí o úpadku bylo řádně zveřejněno v insolvenčním rejstříku až dne 31. 3. 2015 ve 12:18 hodin. Věřitelé byli tímto rozhodnutím vyzváni, aby přihlásili své pohledávky ve lhůtě do dvou měsíců od zveřejnění tohoto usnesení v insolvenčním rejstříku a tato lhůta byla dodržena. Navrhoval, aby odvolací soud rozhodnutí soudu prvního stupně zrušil, resp. změnil tak, že jeho přihláška se nemění a jeho účast v insolvenčním řízení nekončí.

4. Dlužník se k podanému odvolání věřitele nevyjádřil.

III. Důvodnost odvolání

5. S účinností od 1. 1. 2014 byl insolvenční zákon č. 182/2006 Sb. změněn zákonem č. 294/2013 Sb. Podle čl. II. přechodných ustanovení tohoto zákona, zákon č. 182/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, platí i pro insolvenční řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Právní účinky úkonů, které v insolvenčním řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

6. Rozhodným zněním insolvenčního zákona v přezkoumávané věci je proto insolvenční zákon ve znění účinném od 1.1.2014 (dále jen „IZ“).

Podle ustanovení § 7 IZ, nestanoví-li tento zákon jinak nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.

7. Rozhodným zněním občanského soudního řádu pro přiměřené použití podle ustanovení § 7 IZ je v posuzované věci občanský soudní řád ve znění účinném od 1. 1. 2014.

Po zjištění, že odvolání bylo podáno včas a osobou k tomuto úkonu oprávněnou, přezkoumal odvolací soud odvoláním napadené usnesení soudu prvního stupně, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 7 IZ, § 212, § 212a o. s. ř.), a aniž ve věci nařizoval jednání (§ 94 odst. 2 písm. c) IZ)

dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.

8. Z obsahu insolvenčního vyplývá, že věřitel E. J., s. r. o., (dále jen „insolvenční navrhovatel“) se návrhem ze dne 27. 9. 2013, doručeným soudem téhož dne, domáhal rozhodnutí o úpadku dlužníka F., s. r. o., a prohlášení konkursu na jeho majetek. K projednání tohoto insolvenčního návrhu bylo nařízeno jednání na den 30. 1. 2015, při kterém nebylo vyhlášeno žádné rozhodnutí. Soud do protokolu o jednání pouze konstatoval, že o zjištění úpadku dlužníka rozhodne neprodleně. Následně soud prvního stupně dne 3. 2. 2015 v 11:09 hodin zveřejnil v insolvenčním rejstříku zkrácené usnesení ze dne 3. 2. 2015, č. j. KSBR 31 INS 26953/2013-A-46 kterým zjistil úpadek dlužníka (výrok I.), na majetek dlužníka prohlásil konkurs (výrok II.), dlužníkovi ustanovil insolvenčního správce (výrok III.), vyzval věřitele k přihlášení pohledávek ve lhůtě dvou měsíců ode dne zveřejnění tohoto usnesení v insolvenčním rejstříku s poučením, že k přihláškám, které budou podány později insolvenční soud nepřihlédne, a takto přihlášené pohledávky nebudou v insolvenčním řízení uspokojeny (výrok IV.), na den 24. 4. 2015 svolal první přezkumné jednání a schůzi věřitelů (výrok VII., VIII.) a uvedl, že účinky tohoto rozhodnutí nastávají okamžikem zveřejnění v insolvenčním rejstříku, toto usnesení bylo zveřejněno v insolvenčním rejstříku 3. 2. 2015 v 11:09 hodin, údaj o zveřejnění byl na usnesení připojen dne 3. 2. 2015 (výrok IX.). Toto zkrácené znění, číslo dokumentu A-46, bylo v insolvenčním rejstříku jako událost označeno „Zkrácené znění usnesení“. Proti tomuto rozhodnutí podal dlužník odvolání, o kterém nebylo dosud rozhodnuto. Úplné znění rozhodnutí o úpadku spojené s prohlášením konkursu číslem dokumentu A-51 bylo zveřejněno v insolvenčním rejstříku dne 31. 3. 2015 ve 12:18 hodin. Věřitel Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR doručil předmětnou přihlášku č. 48 ze dne 20. 4. 2015 do datové schránky insolvenčního soudu téhož dne, tj. 20. 4. 2015. Na tomto základě rozhodl soud prvního stupně odvoláním napadeným rozhodnutím.

9. Podle ustanovení § 136 IZ insolvenční soud vydá rozhodnutí o úpadku, je-li osvědčením nebo dokazováním zjištěno, že dlužník je v úpadku nebo že mu úpadek hrozí (odstavec 1). Rozhodnutí o úpadku musí obsahovat výzvu, aby věřitelé, kteří dosud nepřihlásili své pohledávky, tak učinili ve lhůtě dvou měsíců, s poučením o následcích jejího zmeškání [(odst. 2 písm. d)].

10. Podle ustanovení § 85 odst. 1, věta první IZ v insolvenčním řízení nařizuje insolvenční soud jednání jen tehdy, stanoví-li to zákon, nebo jestliže to považuje za nutné.

11. Podle ustanovení § 89 IZ, není-li dále stanoveno jinak, rozhodnutí insolvenčního soudu vydaná v insolvenčním řízení jsou účinná okamžikem jejich zveřejnění v insolvenčním rejstříku (odstavec 1). Rozhodnutí vydaná v insolvenčním řízení v průběhu jednání nebo hned po skončení jednání jsou proti všem účastníkům insolvenčního řízení a insolvenčnímu správci účinná, jakmile jsou vyhlášena účastníkům a insolvenčnímu správci, kteří byli při jednání přítomni; rozhodnutí ve věci samé jsou v takovém případě proti všem účastníkům insolvenčního řízení a insolvenčnímu správci účinná, jakmile je insolvenční soud vyhlásí veřejně (odstavec 2). Ukládá-li zákon insolvenčnímu soudu zveřejnit rozhodnutí podle odstavce 2 v insolvenčním rejstříku, učiní tak nejpozději do konce pracovního dne nejbližší následujícího po dni jednání, při kterém bylo rozhodnutí vyhlášeno. Namísto úplného znění vyhlášeného rozhodnutí lze takto zveřejnit vhodně zkrácené znění rozhodnutí. Zkrácené znění rozhodnutí zpravidla neobsahuje odůvodnění. Povinnost zveřejnit v insolvenčním rejstříku úplné znění vyhlášeného rozhodnutí neprodleně poté, co bude vyhotoveno písemně, tím není dotčena. Účinky rozhodnutí podle odstavce 2 nastávají již zveřejněním jeho zkráceného znění v insolvenčním rejstříku; takové zveřejnění však nemá účinky doručení rozhodnutí (odstavec 3).

12. Ze shora citovaného ustanovení § 89 odst.3 IZ plyne, že zákon umožňuje zveřejnit v insolvenčním rejstříku zkrácené znění rozhodnutí pouze za situace, že úplné znění rozhodnutí, namísto něhož je zkrácené znění zveřejňováno, bylo vyhlášeno při jednání, případně též při jednání odročeném za účelem vyhlášení rozhodnutí (§ 156 odst.2, § 167 odst.2 o.s.ř.). Rozhodnutí insolvenčního soudu vydané v insolvenčním řízení, které nebylo vyhlášeno při jednání, nelze zveřejnit ve zkráceném

znění. Dojde-li přesto k jeho zveřejnění, účinky rozhodnutí, namísto něhož je zkrácené znění zveřejňováno, předvídané v ustanovení § 89 odst. 3, poslední věta IZ nenastávají.

13. V posuzované věci při jednání žádné rozhodnutí vyhlášeno nebylo, a tudíž nebyly dány zákonné předpoklady pro zveřejnění zkráceného znění. Za této situace též nelze tomuto zkrácenému znění přiznat účinky zveřejnění (viz výrok XI. zkráceného znění usnesení), a proto od zveřejnění tohoto rozhodnutí nelze počítat počátek dvouměsíční lhůty k podávání přihlášek (viz výrok IV. zkráceného znění usnesení). Jinak řečeno, usnesení o úpadku spojené s prohlášením konkursu bylo účinné až zveřejněním úplného znění dne 31. 3. 2015, takže lhůta dvou měsíců pro podávání přihlášek začala běžet 1. 4. 2015 (§ 57 odst. 1o. s. ř.). Přihláška pohledávky č.48, která byla insolvenčnímu soudu doručena do datové schránky dne 20. 4. 2015, byla podána ve lhůtě (§ 136 odst. 2, písm. d/ IZ), takže nebyl důvod k jejímu odmítnutí pro opožděnost dle ustanovení § 185 IZ ve spojení s ustanovením §173 odst. 1 IZ.

14. Pro úplnost odvolací soud dodává, že při zveřejňování v insolvenčním rejstříku se pro označování zveřejňované události používá číselník, který je automaticky nastaven a nelze do něho mechanicky zasahovat, takže k nabízenému číselníkovému označení události „ zkrácené znění usnesení“ nelze doplnit, o jaké rozhodnutí se jedná. Jinak řečeno, výtky, které odvolatel v této souvislosti snášel na soud prvního stupně, je třeba adresovat provozovateli ISIRU.

15. S ohledem na shora uvedené proto odvolací soud rozhodnutí soudu prvního stupně podle ustanovení § 220 odst. 1 o.s.ř. změnil tak, že přihláška pohledávky č. 48 věřitele Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR se neodmítá a účast tohoto věřitele v insolvenčním řízení nekončí.